

Питання 13

Про застосування технологій дистанційного навчання в Херсонському державному університеті

Відповідно до Положення про дистанційне навчання в Херсонському державному університеті (затверджено наказом ректора від 14.02.2014 №140-Д) п. 1.3 зазначено: «Започаткування дистанційного навчання здійснюється через процедуру ліцензування освітньої послуги з відповідного напрямку підготовки, спеціальності, ініціатором якого виступає кафедра, факультет при наявності відповідного кадрового, матеріально-технічного та інформаційно-методичного забезпечення».

Оскільки на даний момент часу процедура ліцензування, в тому числі дистанційної форми, Міністерством освіти і науки України призупинена, є необхідність затвердити рішенням вченої ради «Про застосування технологій дистанційного навчання в Херсонському державному університеті» відповідно п. 2.1 чинного Положення про дистанційне навчання в ХДУ в якому зазначено, що одним із шляхів реалізації дистанційного навчання є «використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах».

Відповідно до цього ж Положення «технології дистанційного навчання – це комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у ХДУ». Також в Положенні дано пояснення, що таке психолого-педагогічні технології дистанційного навчання (система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості) та інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання (технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету).

Враховуючи зазначене пропоную:

1. Прийняти рішення про використання технологій дистанційного навчання для реалізації його в Херсонському державному університеті.

2. Основними формами психолого-педагогічних технологій дистанційного навчання вважати:

- педагогічні технології дистанційного навчання:
  - особистісно-орієнтована технологія;
  - технології розвивального навчання;
  - технологія проектного навчання;
  - блочно-модульна технологія;
  - ігрові технології навчання;
  - інтерактивні технології навчання;
  - проблемне навчання;

- комп'ютерні (інформаційні) технології навчання, інформаційно-комунікаційні технології; технології превентивного навчання;
- технології інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріалу;
- тестові технології.
- психологічні технології дистанційного навчання:
  - технологія формування конкурентоздатної команди,
  - технологія розвитку професійно-управлінського самовизначення менеджерів,
  - технологія прийняття управлінських рішень,
  - технологія формування професійної етики менеджерів,
  - технологія профілактики та подолання комунікативних бар'єрів в організації,
  - технологія запобігання та розв'язання організаційних конфліктів,
  - технологія формування сприятливого соціально-психологічного клімату в організації,
  - технологія профілактики та подолання синдрому «професійного вигорання» в організаціях,
  - технологія атестації цілісного розвитку особистості на основі оцінок соціальної зрілості учасників педагогічного процесу.

3. Основними формами інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання ХДУ вважати:

- «KSU Online». Адреса ресурсу: <http://ksuonline.ksu.ks.ua>
- «Херсонський віртуальний університет». Адреса ресурсу: <http://dls.ksu.kherson.ua>

4. Використання інших допоміжних технологій та засобів дистанційного навчання не заборонено, але викладач несе персональну відповідальність за використання даних технічних засобів, а саме, технічний супровід, збереження персональних даних студентів та надійність функціонування.

5. Проаналізувати наявні системи веб-конференцій з обов'язковим збереження відеозапису та аутентифікацією студента для можливого проведення в онлайн режимі захисту кваліфікаційних робіт та атестації здобувачів вищої освіти.

6. Проаналізувати можливості тестового впровадження Office 365 Education для роботи, наприклад, одного із факультетів.

7. Проаналізувати аналоги Office 365 Education.

Дистанційне навчання це сукупність наступних заходів

1. Засоби надання навчального матеріалу студенту
2. Засоби контролю успішності студента
3. Засоби консультації студента програмою викладачем
4. Засоби інтерактивної співпраці викладача та студента
5. Можливість швидкого доповнення курсу нової інформації, коригування помилок

Переваги дистанційного навчання:

- гнучкість – можливість викладення матеріалу курсу з урахуванням підготовки, здібностей студентів. Це досягається створенням альтернативних сайтів для одержання більш детальної або додаткової інформації з незрозумілих тем, а також низки питань – підказок тощо;
- актуальність – можливість упровадження новітніх педагогічних, психологічних, методичних розробок;
- зручність – можливість навчання у зручний час, у певному місці, здобуття освіти без відриву від основної роботи, відсутність обмежень у часі для засвоєння матеріалу;
- модульність – розбиття матеріалу на окремі функціонально завершені теми, які вивчаються у міру засвоєння і відповідають здібностям окремого студента або групи загалом;
- можливість одночасного використання великого обсягу навчальної інформації будь-якою кількістю студентів;
- інтерактивність – активне спілкування між студентами групи і викладачем, що значно посилює мотивацію до навчання, поліпшує засвоєння матеріалу;
- більші можливості контролю якості навчання, які передбачають проведення дискусій, чатів, використання самоконтролю, відсутність психологічних бар'єрів;
- відсутність географічних кордонів для здобуття освіти. Різні курси можна вивчати в різних навчальних закладах світу.

Як організовано дистанційне навчання в ХДУ.

У системі дистанційного навчання ХДУ виділені 3 типи суб'єкта:

- Студент - той, хто навчається.
- Викладач - той, хто планує навчальну діяльність, розробляє програми навчання, займається освітнім процесом.
- Адміністратор - той, хто забезпечує стабільне функціонування системи, вирішує технічні питання, слідкує за статистикою роботи системи.

В ХДУ система дистанційного навчання представлена роботою двох платформ загального призначення:

1. «KSU Online». Адреса ресурсу: <http://ksuonline.ksu.ks.ua>
2. «Херсонський віртуальний університет». Адреса ресурсу: <http://dls.ksu.kherson.ua>

KSU Online платформа

Всі ресурси - зібрані в єдине ціле

В системі можна створювати і зберігати електронні навчальні матеріали та встановлювати послідовність їх вивчення. Завдяки тому, що доступ до Moodle здійснюється через Інтернет або інші мережі, студенти не прив'язані до конкретного місця і часу, можуть рухатися по матеріалу у власному темпі.

Електронний формат дозволяє використовувати в якості «підручника» не тільки текст, а й інтерактивні ресурси будь-якого формату від статті у Вікіпедії до відеоролика на YouTube. Всі матеріали курсу зберігаються в системі, їх можна організувати за допомогою ярликів, тегів і гіпертекстових посилань.

Спільне рішення навчальних задач

Moodle орієнтована на спільну роботу. В системі для цього передбачені інструменти: вики, глосарій, блоги, форуми, практикуми. При цьому навчання можна здійснювати коли кожен студент вивчає матеріал у власному темпі, так і в режимі реального часу, організовуючи онлайн лекції та семінари.

Викладач - на зв'язку зі студентом

Широкі можливості для комунікації - одна з найсильніших сторін Moodle.

У форумі можна проводити обговорення по групах, оцінювати повідомлення, прикріплювати до них файли будь-яких форматів. В особистих повідомленнях і коментарях - обговорити конкретну проблему з викладачем особисто. У чаті обговорення відбувається в режимі реального часу.

Розсилки інформують всіх учасників курсу або окремі групи про поточні події: не потрібно писати кожному студенту про нове завдання, група отримує повідомлення автоматично.

Контроль якості освіти

Moodle створює і зберігає портфоліо кожного студента: всі здані ним роботи, оцінки та коментарі викладача, повідомлення в форумі. Дозволяє контролювати «відвідуваність» - активність студентів, час їх навчальної роботи в мережі.

У підсумку, викладач витрачає свій час більш ефективно. Він може збирати статистику по студентам: хто що скачав, які домашні роботи зробив, які оцінки з тестів отримав. Таким чином, зрозуміти, наскільки студенти розібралися в темі, і з урахуванням цього запропонувати матеріал для подальшого вивчення.

Переваги:

- Відкрита безкоштовна платформа moodle з постійним оновленням
- Наявність великої кількості плагінів
- Широке практичне застосування з різних пристроїв, як з ПК так і з мобільних пристроїв та планшетів
- Гнучкість та простота у використанні, наявність багатьох інформаційних ресурсів з детальними інструкціями застосування.

Херсонський віртуальний університет

Система дистанційного навчання «Херсонський Віртуальний Університет» має архітектуру Клієнт-Сервер. Призначена для забезпечення дистанційного навчання у вищих (університетах, інститутах) та середніх (школах, коледжах) навчальних закладах. Рік випуску 2003-2009.

Адміністратор системи надає права зареєстрованим користувачам. Зареєстрований користувач має права студента. Для того, щоб здобути більші права користувач повинен надіслати письмо адміністратору з проханням змінити роль.

Система інсталується та експлуатується на персональному комп'ютері – сервері для забезпечення роботи користувачів в мережі Інтернет, або в комп'ютерному класі, обладнаному локальною мережею.

Система дистанційного навчання «Херсонський Віртуальний Університет», версія 2.0. задовольняє основним вимогам організації дистанційного навчання в мережі Internet, а саме:

- забезпечення доступу до учбових матеріалів за допомогою мережі Internet;
- розповсюдження (пересилання) учбового матеріалу;
- проведення тестування;
- надання персоніфікованих інтерактивних навчальних курсів;
- забезпечення групової роботи у мережі;
- накопичення в базі даних системи учбових інформаційних ресурсів (підручників, курсів, тестів і т. ін.) в форматі IMS, їх імпорт і експорт;
- інформування користувачів про хід і результати учбового процесу;
- організація дистанційного навчання згідно учбовим планам;
- створення структури віртуального учбового закладу (підрозділи, відділи, співробітники).

Система дистанційного навчання «Херсонський Віртуальний Університет», версія 2.0. розроблена згідно вимогам міжнародних стандартів IMS, SCORM для систем дистанційного навчання.

Переваги:

- Власна розробка
- Здійснена наукова робота, а саме здійснений захист кандидатських робіт
- Наявність великої кількості навчально-методичних матеріалів, які зібрані за цей період часу.

Крім того в ХДУ реалізовані спеціалізовані системи дистанційного навчання, а саме:

1. Web-мультимедіа енциклопедія вивчення курсу «Історія педагогіки». Адреса ресурсу: <http://webhp.ksu.ks.ua>
2. Web-мультимедіа енциклопедія «Вільям Шекспір та Ренесанс». Адреса ресурсу: <http://shakespeare.ksu.ks.ua>
3. Web-мультимедіа енциклопедія «Дари Фрідріха Фребеля». Адреса ресурсу: <http://froebel.kspu.edu>
4. Web-мультимедійна енциклопедія «Дискретна математика». Адреса ресурсу: <http://dmath.ksu.ks.ua>
5. Web-мультимедіа енциклопедія вивчення курсу «Історія загальної та дошкільної педагогіки». Адреса ресурсу: <http://izdp.ksu.ks.ua>

6. Web-мультимедійна енциклопедія з дисциплін природничого циклу.
Адреса ресурсу: <http://webnc.kspu.edu>

7. Інтегроване середовище контролю знань студентів з економіко-математичних дисциплін нормативної частини. Адреса ресурсу: <http://economics.ksu.ks.ua>

Для супроводу освітнього процесу в нашому університеті використовуються допоміжні технології переважна більшість розроблена фахівцями та адмініструється 2 структурними підрозділами: інформаційно-обчислювальний центром, відділ забезпечення академічно-інформаційно-комунікаційної інфраструктури:

ІТ-Сервіси:

1. Інформаційно-аналітична система (ІАС)
2. Програма «Абітурієнт»
3. Web-сервіс для побудови зворотного зв'язку «KSU Feedback». Адреса ресурсу: <http://feedback.ksu.ks.ua>
4. Сервіс електронного листування Office 365
5. Банк електронних документів з дистанційного навчання для вищої педагогічної освіти. Адреса ресурсу: <http://dl.ksu.ks.ua>
6. Система для збору науково-публікаційної діяльності роботи університету. Адреса ресурсу: <http://publication.kspu.edu>
7. Електронна бібліотека «eLibrary» Адреса ресурсу: <http://elibrary.kspu.edu>
8. Інституційний репозиторій «eKhSUIR» Адреса ресурсу: <http://eKhSUIR.kspu.edu>
9. Система персональних даних про наукову діяльність співробітників університету. Адреса ресурсу: <http://tutor-net.kspu.edu>
10. Сайт студмістечка Херсонського державного університету. Адреса ресурсу: <http://campus.kspu.edu>
11. Сайт басейну Херсонського державного університету. Адреса ресурсу: <http://pool.kspu.edu>
12. Stud TV Херсонського державного університету. Адреса ресурсу: <http://studtv.kspu.edu>
13. Канал KSU1917 університету на Youtube. Адреса ресурсу: <http://www.youtube.com/ksu1917>
14. Фотогалерея «KSU Gallery». Адреса ресурсу: <http://photo.kspu.edu>
15. Viber групи факультетів
16. Телеграм канали KSU_Talks та KSU_Talks_community
17. Тимчасовий доступ до системи дистанційного навчання Coursera

Крім освітнього процесу адміністрація ХДУ зацікавлена в науковому іміджевому рейтингу професорсько-викладацького складу університету саме це завдання реалізується через створенні сайти наукових видань ХДУ, які технічно супроводжуються працівниками відділу ЗАІКІ.

Сайти наукових видань ХДУ:

1. Сайт збірника наукових праць «Інформаційні технології в освіті».
2. Адреса ресурсу: <http://ite.kspu.edu>
3. Сайт збірника наукових праць «Чорноморський ботанічний журнал». Адреса ресурсу: <http://cbj.kspu.edu>
4. Сайт збірника наукових праць «Південний архів (філологічні науки)». Адреса ресурсу: <http://pa.journal.kspu.edu>
5. Сайт збірника наукових праць «Природничий альманах (біологічні науки)». Адреса ресурсу: <http://na.kspu.edu>
6. Сайт збірника наукових праць «Scriptorium nostrum». Адреса ресурсу: <http://sn.kspu.edu>
7. Сайт журналу «Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Географічні науки». Адреса ресурсу: <http://gj.journal.kspu.edu>
8. Сайт наукового вісника Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». Адреса ресурсу: <http://ej.journal.kspu.edu>
9. Сайт наукового вісника Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». Адреса ресурсу: <http://lj.journal.kspu.edu>
10. Сайт наукового вісника Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». Адреса ресурсу: <http://pj.journal.kspu.edu>
11. Сайт наукового вісника Херсонського державного університету. Серія «Германістика та міжкультурна комунікація». Адреса ресурсу: <http://tsj.journal.kspu.edu>
12. Сайт наукового журналу «Судова та слідча практика в Україні». Адреса ресурсу: <http://ssp.journal.kspu.edu>
13. Сайт збірника наукових праць «Педагогічні науки». Адреса ресурсу: <http://ps.journal.kspu.edu>
14. Сайт наукового вісника Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика». Адреса ресурсу: <http://linguistics.journal.kspu.edu>

Проект рішення:

1. Основними формами інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання в університеті вважати:
  - «KSU Online». Адреса ресурсу: <http://ksuonline.ksu.ks.ua>
  - «Херсонський віртуальний університет» (<http://dls.ksu.kherson.ua>).
2. Запровадити системне використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Херсонського державного університету з використанням різноманітних мультимедійних програм.
3. Проректорці з навчальної та науково-педагогічної роботи Тюхтенко Н. А. забезпечити змістовне, дидактичне та методичне наповнення вебресурсів (дистанційних курсів) освітніх програм.
4. Проректорці з навчальної та науково-педагогічної роботи Тюхтенко Н. А. спільно із проректоркою з міжнародних зв'язків, науково-педагогічної роботи та комунікаційних технологій Лавриковою О.В.:

1) запропонувати сучасні моделі дистанційного навчання в університеті;

2) забезпечити розроблення методичних рекомендацій (теоретичних і практичних) для учасників освітнього процесу щодо:

а) використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

б) критеріїв, засобів і систем контролю якості дистанційного навчання.

5. Першому проректорові Омельчуку С.А. спільно з проректоркою з міжнародних зв'язків, науково-педагогічної роботи та комунікаційних технологій Лавриковою О.В. організувати роботу щодо підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання.

6. Головам учених рад факультетів на засіданнях рад, завідувачам кафедр на засіданнях кафедр розглянути питання про системне використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі під час підготовки здобувачів вищої освіти всіх рівнів, починаючи з 2020/2021 н.р.